

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Prejeto leta: —

Prvo leto : : K 18—

Drugo leto : : : 9—

Tretje leto : : : 5—

Članek Jugoslavije:

Prvo leto : : : 24—

Posamezne številke

— 30 vinarjev. —

Upravištvu i. upravništvo:

Maribor, Koroška ulica

1. 5. — Telefon št. 220.

Prejeto ali naročeno

se izračuna po K 128

ali naročeno pošiljanje

pri večkratnih naročilih

popust.

„Straža“ izhaja v pos-

lednik in potek popoldne

delavnice se ne ustavi

3 mesecih od 1. septembra

vsaki teden dan od

11. do 12. ure dopoldne

68. številka.

Maribor, dne 25. avgusta 1919

Letnik XI.

Veselice ali kako bo izpadel plebiscit na Koroškem.

Izvirno poročilo iz Koroške.

Brezdvoma je cela jugoslovanska javnost pozorna na izid ljudskega glasovanja na Koroškem, še bolj pa mi domačini sami, zato imamo pravico, da se o tem pogovarjamo. Pred vsem ne pomagamo nobeno tarnanje vsled te krivične odločitve, dejstvo je dejstvo in za nas menda dovolj jasno. Postranska stvar je za nas danes, kdo je to mizerijo v Parizu povzročil, važno je edino to, da si mi koroški narod pridobimo z res temeljito in pametno agitacijo. Ako pa bremo poročila v koroških listih, najdemo samo vabila na veselice. Sedaj smatra to društvo, drugič zopet dviga organizacija za svojo narodno dolžnost ljudstvo razveseliti, tako da imamo mi sedaj, ko je najnervoznejši čas vsako nedeljo, vsak praznik kar po tri ljudske veselice v večjem obsegu v slov. delu Koroške. Ali še najpristavim komentar? Za časa francoskega kralja Karla VII. je prišlo do vojne z Anglijo in začetkoma je francoska armada bila nesrečna. Vodstvo je poslalo do kralja posebno poslanstvo, ki bi naj ga prosilo za nujno pomoč. Kako so se pa začudili, ko so našli kralja sredi največjih veselic. Kralj jih je vodil po svoji palači in jim razkazoval svoje igre — veselice. Tiho in mirno je nato rekel častnik iz vojske: Veličanstvo, menda ga res ni pod milim nebom človeka, ki bi s tako velikim veseljem zapravljal vse svoje imetje. To je zadostovalo in pomagalo.

Ta zgodovinska slička mi je prišla v spomin sedaj, ko se hoče našemu koroškemu ljudstvu vsiliti narodno navdušenje potom večnih veselic. Čas, katerega mi preživljamo na Koroškem, je tako strašno otožen in resen, tako pomenljiv, da se mi zdi neumljivo, kako ima še kdo apetit po veselicah. Skoz 500 let že traja to nekrvavo umiranje slovenskega življa, skoz 500 let vstraja naš rod v nadčloveški narodni borbi, danes, ko bi se mu imela usoda trajno zboljšati, pa hoče zakopati svojo zgodovino in

narodnost, zaklad, ki ga je držal skozi stoletja, v svojih veselicah. Če pridejo drugam te novice o naši veseljaški agitaciji, ali ne bodo verjeli ali bodo pa napravili velik križ čez narod, ki gre plesaje in v pijanosti v svojo politično smrt. Le berite, gospodje, ki nekaznovano delate ta narodni greh, le berite spomine še izza bojov naših dedov. Včasih so se shajali zaupni možje, kremeniti značaji in so si v resnih pomenkih razdelili delo in potem so šli od hiše do hiše od brata do brata in delali. Včasih smo imeli sestanke pri zaprtih in zamreženih oknih in tam so se rodile misli, ki so morda koristile. Včasih so prihajali govorniki in ko so nas potolažili in navdušili, je šel narod domov, pivo in vino in goljaž so bila agitacijska sredstva nemškutarjev; a muzika in ples pa torišče, kjer se je po ceni prodajala narodnost. Na tihem je šlo delo po stanovih, po starosti, po spolih in uspeh je bil, da smo Koroško držali skoz 500 let, samo zato, da je ob priliki plebiscita zgubimo. Možje, ki so v vodstvu, naj bi z močno roko posegli vmes in naj bi za sedaj vsaj to preprečili. Ni jih malo tistih glasov med inteligenco, ki je izšla iz Koroške same, več še pa med priprostim ljudstvom, ki naravnost to nervozno hitenje po zabavi ostro obsojajo kar je popolnoma umevno. Korošec je rad vesel, zato se tudi lahko pusti zvabiti na šumno razveseljevanje, a drugi dan ga boli glava in vzkliki kakor „prokleta gospoda, sedaj nas je pa že obrala za par desetakov, so ves uspeh agitacije za plebiscit.

Pa še iz drugega ozira se mora res z dušo in telesom ugovarjati tej novi, menda politični boleznini na Koroškem. Ljudje so napolnjeni, nimajo obleke ali ni naravnost brezvestno narodu dajati priliko in priložnost, da lahkomišeljno zapravlja svoj denar. Mi torej ne smemo računati z narodnim navdušenjem na dan veselice, ampak z navdušenjem, ki je še ostalo po veselicah.

Učimo se rajši od nemške agitacije. Ti ljudje posnemajo slovensko pred vojno taktiko in delajo na tihem, delajo z denarjem in živčevjem. Mesto veselice po več poučnih shodov, po zborovanju naj se narod v znak resnosti vrne na svoje domove.

Le tako bomo dobili mi večino pri ljudskem glasovanju, dosedanji sistem nam ljudstvo odbija. In še eno. Če je vladi kaj na tem, da pripadejo te pokrajine Jugoslaviji, ne bo štedila s par tisočaki in bo gledala, da koroškemu ljudstvu gospodarsko pomaga, da omeji draginjo in poskrbi za vseskozi dobro preživljanje. Še je čas, a kratak je in osebe, ki se čutijo prizadete se nujno prosijo, da iz ljubezni do koroških Slovencev spremenijo svoje delovanje za ljudstvo.

Svobodomiselstvo in naše dijaštvo.

Prihodnje dni, 31. avgusta, 1. in 2. septembra se vrši v Celju shod svobodni miselnega jugoslovanskega dijaštva.

Kdo je svobodni miseln? [Kaj hoče svobodni miseln ali svobodna misel? Ali hoče svobodna misel morebiti svobodo mišljenja, svobodo vesti, da bi bil vsak človek svoboden misliti in verovati, kar spozna za pravo, n. pr. katoličan katoliške verske resnice, ki je o njih prepričan in je zanje pripravljen dati kri in življenje? O ne! Svobodna misel ima namen „osvoboditi“ človeka vsake vere v Boga. To svobodni miselci sami priznavajo.

Med pravili „Mednarodne zveze Svobodne Misli“, društva vseh svobodni miselcev sveta, ki so je osnovali l. 1880, najdemo to-le: „Namen Svobodne Misli je: oprostiti človeštvo verskih predsodkov“ (to je vere čl. 2). Pravila društva rimskih svobodni miselcev pravijo med drugim: „Društvo ima namen, da preganja versko misel“ (čl. 1). Kdor hoče biti sprejet v društvo, se mora zavezati, da bo živel in umrl izven Cerkve ali vere (čl. 8). Da se ljudje ne bi več krščansko pokopavali, naj društvo skrbi, da se na javnem pokopališču postavi sežigalnica za mrliča (čl. 18).

Slovenski svobodni miselci so začeli l. 1907 izdajati lastno glasilo „Svobodna misel“. Že prvi letnik je ves napolnjen s psovkami in kletvami zoper katoliško Cerkev, papeže, zoper vero, za-

LISTEK.

Dr. Leopold Lenard.

Laška veselica.

Časniki iztaknejo vse. Tako so nekoč ljubljanski gospodje časnikarji iztaknili v italijanskih listih poročilo o veselicah, katero smo priredili na Slapu pri Vipavi. Laški časniki so poročali, da ljudstvo v zasedenih krajih z navdušenjem pozdravlja Italijane, se z njimi brati in prireja veselice. Kot za posebni vzgled so postavili našo revno vasico Slap in vedeli povedati, kako smo tam priredili neko veselico skupaj z italijanskimi vojaki in častniki, okrasili dvorano z italijanskimi zastavami, kričali smo „Živijo Italija!“ in počenjali podobne z italijanskega stališča hvalevredne reči.

Ljubljanski dnevnik „Slovenski Narod“ je ponatisnil to poročilo laških časnikov, toda dal je naslov: „Laži laških časnikov.“ Gospodje ljubljanski uredniki si namreč nikakor niso zamogli predstaviti, da bi naše kraško ljudstvo naenkrat zagorelo take ljubezni do matere Italije in da bi jaz postal tak izdajalec Jugoslavije.

Laški časniki so namreč še posebno povdarili, da sem si jaz, župnik na Slapu, stekel nevenljive zasluge za dotično prireditelje. Toda v tem slučaju so imeli laški listi prav in ljubljanski so se zmotili. Priredili smo v resnici dotični narodni škandal, za peščico riža smo se prodali Italijanom, se okrasili z laško trobojnico, kričali „ži-

vijo Italija“, a jaz sem bil v tem glavni grešnik in zapeljivec.

Kersa se podobne veselice z večjim ali z manjšim uspehom prirejale tudi drugod toliko časa, dokler se ni ljudstvo spoznalo in potem so se končale s fiaskom, hočem popisati prav natančno, kako se je vršil pri nas dotični „narodni škandal.“ Ta popis naj bo majhna slička k razmeram, v katerih žive prebivalci solnčne Goriške in kršnega Krasa,

Nekega večera se po dvodnevni odsotnosti vrnem v župnišče in najdem hišo zasedeno o' Italijanov. V sobi, kjer sem stanoval, so priredili obednico za častnike in v moji kuhinji so kuhali italijanski vojaki, v moji spalnici je spal adjutant gospoda majorja, s katerim sem pozneje precej veliko občeval, bil je rad v moji družbi, govoril in kričal je neprestano, a zvedel sem od njega samo toliko, da je doma iz Kalabrije, po poklicu je advokat in zna napeve raznih laških kupletov. Gospod major je bil zelo prijazen častnik, žrl je po hišah nože in ogenj in bil po svojem poklicu komedijant.

Dalje je bil nek stotnik star še le 22 let, ostali pa razni tenenti in sottotenenti (poročniki in podporočniki). Jedel sem, har je kuharica dobila od laških vojakov, stanoval v edini mali sobici, katero so mi pustili. Sklenil sem, da jim pustim popolnoma vse, naj delajo kakor hočejo in gledam, kako se bodo stvari razvijale. Ker so še, preden sem prišel, vedeli, da znam laški jezik, mi je njihova družba bila seveda neizogibna.

V popolno razumevanje moram omeniti še

sledeče: Nekaj dni preden so prišli stanovat v našo vas, je izdalo armadno poveljstvo razglas, da morajo vsi moški, ki so bili v avstrijski vojaški dolžnosti v 24 urah v Gradiško in od tam jih bodo poslali dalje. Za našo vas so dali celo samo 2 uri časa. Seveda ni šel nikdo v laško ujetništvo, vse je zbežalo v gozde in hribe in od tam v burji in snegu čez gorovje proti Ljubljani. Jaz sem takrat na skrivaj šel v Ljubljano in sicer do Logatca čez hribe peš, v Ljubljani sem se takoj sešel z dr. Brejcem, ki je hitro posredoval, da sem bil predstavljen francoskemu in angleškemu atašeju, ki sta slučajno ravno prišla v Ljubljano. Vkljub utrujenosti sem delal skoro vso noč in drugega predpoldne, ter s pomočjo v Ljubljani bivajočega francoskega zastopnika gospoda de Meurville sestavljal za atašeja v francoskem in angleškem jeziku obširno spomenico. Potem sem se pa zopet ravno tako neopaženo vrnil domov, kjer sem našel Italijane v svojem stanovanju.

Ker sem radi tega izleta imel nekoliko slabo vest, glavno pa, ker je bilo razmerje med prebivalstvom in Italijani tako kočljivo, sem sklenil zavzeti strogo opazovalno stališče, biti do skrajnosti popustljiv in nastopati napram njim tako, kakor oni napram meni.

Med tem so pa Italijani svoje postopanje naenkrat izpremenili. Kakor so bili poprej trdi in odurni, tako so postali zdaj sladki in vsiljivi. Morda jih je prestrašil trdovratni pasivni odpor ljudstva, dobiti so morali migljaj in navodilo od zgoraj. (Dalje prihodnjic).

kramente, čudeže. V članku „V znamenju praškega kongresa“ (l. 1907, št. 8 in 9) piše: „Prišel se je kulturni boj... Svobodomiselci ga sprejmejo z navdušenjem... Prva faza (do ba) tega boja je naperjena proti hierarhiji (papežu, škofom, duhovnikom)... V znamenju praškega kongresa se bo začel tudi na slovenskem sistematičen, odkrit boj proti cerkvi in dogmi (= verskim resnicam)... Proč od Rima — vun iz (katoliške) cerkve!“ Nato objavlja govor češkega svobodomiselnega dr. Bartoška, ki pravi: „Glavna naloga svobodne misli, je da se odpravijo verske navade med ljudstvom, kakor: da ljudje nosijo svoje otroke h krstu, dajo se cerkveno pokopavati, plačujejo maše... Zlasti so tri vprašavanja, za katerih razširitev stremimo, v sedanji dobi: svobodna šola, civilni zakon in ločitev cerkve od države... Zlasti otrok cerkvam ne smemo pustiti.“

Na praškem svobodomiselnem kongresu so sestavili ta-le bojni načrt: Boriti se proti veri. Vera se mora izločiti iz šol. Prepovejo se cerkveni prevodi. Posebna skrb se mora obračati na dijaške in mladoletne delavce.

Višek sovraštva proti Cerkvi in krščanstvu pa je dosegla slovenska Svobodna Misel na prvem zaupnem sestanku v Ljubljani l. 1908. Na tem sestanku se je oznanjal naravnost boj proti Cerkvi: „Mi smo nasprotniki katolicizma, nasprotniki katoliške cerkve. Mi smo zavrgli vero svojih očetov... Začnimo odkrit boj proti krščanstvu, da zmaga Svobodna misel!“

Posebno priznanje izreka Svobodna misel na prednemu (liberalnemu) slovenskemu visokošolskemu dijaštvu. Na zaupnem shodu Svobodne Misli v Ljubljani l. 1908 je podal učitelj Lotrič značilno izpoved: „Izmed izobraženih stanov se je odzval našemu gibanju še najbolj učiteljski stan. Započelo pa je to akcijo pri nas dijaštvo. Svoj delokrog bomo razširili tudi na srednješolce.“ — Na Češkem širijo svobodomiselstvo zlasti Sokoli, ki odkrito agitirajo za odpad od katoliške Cerkve in razpošiljajo v ta namen posebne pozivne pole.

Svobodomiselstvo ima torej namen, uničiti Cerkev, zatreti krščanstvo, izrjaviti iz duš celo vero v Boga. Naj še „Nova doba“ toliko zatrjuje, „da nčče izzivati kulturnega boja“ (št. 81), dokler pripravlja in vabi in poziva na shod svobodomiselnega dijaštva, je tudi ona le orodje in širiteljica svobodomiselstva!

Svobodomiselci iščejo pripadnikov najbolj v vrstah dijaštva, ne le visokošolcev, ampak zlasti med srednješolci. Ta namen ima tudi shod svobodomiselnega dijaštva, ki se vrši prihodnje dni v Celju. Mladi ljudje, mladi dijaki ljubijo svobodo, in mislijo, da jim svobodomiselci nudijo svobodo; pa jih le hočejo vpreči v sužni jarem nevere in sovraštva do krščanstva in Cerkve! — Prve dni meseca avgusta (7.—9.) se je vršil v Ljubljani tudi dijaški shod — shod jugoslovanskega katoliškega dijaštva. Človeku je srce igralo pri pogledu na te idealne mlade ljudi, ki so si ohranili pravo svobodo svete vere in ljubezni do Cerkve; ki se v nemajo za prave vzore, krščanske vzore, kojih Pravzor je Kristus!

Bolgari.

Zunanji politiki moramo posvečati odslej veliko več pozornosti, kakor smo to delali doslej. Od zunanje politike bo v znatni mcri odvisno tudi naše notranje gospodarsko, prosvetno in politično življenje. V zadnjem tednu se je pa sprožila debata s polja zunanje politike, ki je popolnoma brezplodna, namreč vprašanje o Bolgarih, če jih pritegniti k Jugoslaviji ali ne.

Gotovo bi vsakdo želel povečati Jugoslavijo še z Bolgari. Vkljub primešane turanske in druge krvi so vendar tudi oni Jugoslovani in iste narodnosti kakor mi. Tudi ni menda nobenega Srba, ki bi bil načeloma proti temu, da se Bolgari pridružijo Jugoslaviji, odgovoril bo k večjemu, da to za sedaj še ni mogoče. Zadeva je odvisna pred vsem od Bolgarov samih in pri njih menda še ni opaziti nobenega nagnenja k taki združitvi. Dokler pa sami ne marajo, je brezplodna tudi vsaka razprava od naše strani. Moramo pač čakati, da izpremene svojo mišljenje, kar ne gre naenkrat. Priti morajo do zavesti, da so iste narodnosti z nami. Sama politična zveza, kakor je obstojala na primer med Ogrsko in Avstrijo, Švedsko in Norveško bi nam ne koristila mnogo, povečala pa naše notranje in zunanje težave.

Še le, kadar bo Bolgare prešinilo prepričanje, da so samo posebno pleme iste narodnosti

z nami, bo ž njimi mogoče govoriti. Tu pa ne moremo od naše strani sodelovati ničesar. Edino, kar zamoremo storiti, je, da kolikor mogoče dobro uredimo našo državo, da bomo, ako bo prišel čas, pripravljeni in zmožni sprejeti tudi Bolgare.

Politične vesti.

V Beogradu se je vršila 23. t. m. prva seja Narodnega predstavništva. Seje se niso udeležili le bolni poslanci in oni, ki se še mudijo v Parizu. Pri tej seji je bila opaziti nekaka potrlost vladnih krogov, ki štejejo komaj 120 glasov, torej le manjšino. Parlamentne skupine, ki so izven vlade, pri tej seji niso glasovale. Ministrski predsednik Davidović je podal izjavo, v kateri obljublja vse, tudi to, kar gotovo vlada ne bo mogla izpeljati. Njegova laskavo obljublajoča izjava ni napravila nikakšnega utisa, niti Črnogorci jej niso pritrdili. Ploskali so le somišljeniki vlade, a še ti bolj prisiljeno. Čuden šum je nastal v parlamentni dvorani, ko je zapisnikar prečital zahtevo ljubljanskega sodišča, naj se izroči minister Ant. Kristan. Od sodišča zahtevani minister misli tudi predlagati predstavništvu svojo izročitev, da dobi tem potom priliko, da izbriše pred javnostjo črne pege očitkov.

V parlamentarnih krogih se veliko govori o padcu sedanje vlade. Sestava nove vlade bode zopet poverjena radikalom. Imenujejo se bodoči ministrski predsednik kakor: predsednik Narod. predstavništva Pavlovič, Trifković, Petrovič. Največ upa za to mesto ima dr. Trifković.

Naš Jugosl. klub še vedno vstraja na zahtevi za udeležitev koncentracijske vlade iz vseh parlamentarnih skupin. Naš klub je podal izjavo, da si hoče ohraniti neovirani delokrog in nastop. Jugoslovanski klub se noče odločiti in kreniti na nobeno stran, stopal bode samostojno pot, kar povzroča veliko pozornost in razna domnevanja v parlamentarnih krogih.

Na predlog finančnega ministra se bo osnovalo mesto pomočnika finančnega ministra.

Med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo se vršijo trgovinska pogajanja. Temeljni predlogi teh pogajanj so: Nemški Avstriji se dovoli izvoz živil iz naše države za dobro tujo valuto. Ako se potrdi ta dogovor, položi Nemška Avstrija pri tukajšnjih bankah 60 milijonov kron, od te svote se bodo odtegnili na izvoz padli zneski, vlada bode plačevala trgovcem kupnino v kronah. Industrij skim podjetjem, obrtnim in gospodarskim organizacijam se bode dalo za rekompenciacijo 2000 vagonov koruze in drugih živil. Količina ostalih živil še ni določena. V zameno za to blago dobi Jugoslavijo od Nemške Avstrije: industrijske in gospodarske potrebščine. Blago, ki se je izvažalo doslej v Nemško Avstrijo brez rekompenciacije kakor: vino, sirkovo seme in koruzni storži, bo odslej podvrženo rekompenciaciji. V tej medsebojni dogovorni komisiji bo od naše strani pet članov, od nasprotne po tri. Določene bodo cene, ki se bode morale plačati odjemalcem.

Po vsej Nemčiji se nabirajo vojaki za Kolčakovo armado v Rusiji. Zveze med rusko monarhijo, nemškimi junkerji in angleškim vojaštvom je vedno bolj očitna.

Nadvojvoda Jožef je v ogrskem parlamentu izjavil, da je pripravljen za odstop. Tudi od nje ga imenovani ministrski predsednik Friedrich bo moral odromati s svojega sedeža s svojo vlado vred, ker se naslanja vojaška stranka samo na rumunske bajonete.

Predsednik Wilson je izjavil, da pred svojim prihodom v Pariz ni imel niti pojma o tajnih pogodbah, katere so sklenile posamezne države med seboj, dasi so te pogodbe že obstojale tedaj, ko je Amerika posegla v svetovno vojno.

Angleška vlada je pripravljena dovoliti kredit v znesku 650 milijonov frankov za preskrbo in popravilo gotovih delov vzhodne Evrope. S tem se bo olajšal dovoz v Srbijo, Rumunijo, Poljsko in različne pokrajine bivše Avstrije.

Pridelitev Santuga Japonski pomenja vojno (kakor sporočajo angleški listi).

Ljening je stavil mirovni konferenci predlog glede sklepa mira s sovjetsko Rusijo, katera je pripravljena izpolniti vse gospodarske zahteve entente, priznati stare inozemske dolgove Rusije in se odpovedati več monopolom. Moskavska vlada se odpoveduje vsaki agitaciji v inozemstvu, zahteva pa zase samostojno svobodno delovanje v Rusiji. Ententa je ta Ljeningov predlog odklonila z utemeljitvijo, ker zastopa moskovska vlada samo en del ruskega prebivalstva.

Rumuni zahtevajo celo Dobrudžo zase, ker je pri vstopu Rumunije v svetovno vojno spadala k rumunski državi.

Gornja Savinjska dolina!

Veliki kmečki tabor se vrši v nedeljo, dne 31. avgusta, popoldne ob treh pri Sv. Frančišku v gostilni pri Martinovcu. Zajedno bomo obhajali obletnico shoda, ki se je vršil za Jugoslavijo pod senco žandarskih bajonetov. Med drugimi govorniki govoril bo tudi dr. Verstovšek.

Tedenske novice.

Regent Aleksander je potrdil zakon o ljubljanskem vseučilišču. Univerza bo obsegala pet fakultet, le medicinska bo obsegala dva pripravljajna letnika.

Jugoslovanski poslanik v Parizu Vesnič je bil izvoljen za častnega predsednika francoske časnikarske zveze. Ob tej priliki so priredili francoski časnikarji njemu na čast slovesen obed.

Sekundarski službi v Mariboru. Zdravstveni odsek za Slovenije in Istro razpisuje dve sekundarski službi na javni bolnišnici v Mariboru. Interesenti se opozarjajo na razpis v uradnem listu.

Trebušni legar v Mariboru. Na podlagi poizvedb o vzrokih trebušnega legarja v Mariboru se je dognalo, da je v mnogih slučajih povzročilo bolezen zavživanje slabega, neprekuhanega mleka. Zaradi tega odreja mestni magistrat, da se razven prekuhanega mleka sme prodajati edino le sveže mleko, dočim je prodaja kislega mleka in skute do preklica prepovedana. Prebivalstvo mesta se v svojem lastnem interesu svari pred zavživanjem neprekuhanega mleka.

Tečaj za babice. S 1. oktobrom 1919 se vrši na šoli za babice v slovenskem jeziku. Za tečaj je razpisanih 10 ustanov po 200 K. Toza devne prošnje je vložiti na dotično okrajno glavarstvo ozir. magistrat do 10. septembra 1919.

Pri sodišču v Mariboru je bil obsojen radi hujskanja proti Jugoslaviji sin ptujskega „Orni-ga“ na 10.000 K denarne globe. Posnemanja vredno za vse nemškutarske hujskače in rovače, ki nočejo ostaviti mej Jugoslavije.

Načrt o zgradbi poljske železnice med Mursko Soboto—Radgono je že predložen deželni vladi. Takešnja zgraditev te železnice je nad vse potrebna, da se bode zamoglo iz Prekmurja izvažati raznovrstno sadje, ki je letos tamkaj tako bogato obrodilo. Hrvati zahtevajo spodnji del Prekmurja zase. Zastopniki ljudstva pri že sklicanem pokrajinskem zboru v Murski Soboti bodo odločili sami, kam da hočejo spadati.

Vojaška oblast, kje si? Dne 31. julija t. l. ob pol 9ih dopoldne sta dva vojaka obmejne straže v Svečini zaplenila slovenskemu kmetu in gerentu Krenu polovico izdelane goveje kože, 3 pare čevljev in nekaj drugih potrebščin, katere mu je prinesel viničar iz Ernovža. Vojaka sta zaplenila blago kljub dovoljenju, ki ga je imel Kren in je viničar nesel blago preko meje v Jugoslavijo. Najlepše pa je to, da sta si vojaka blago pridržala in ga nista oddala svojemu poveljstvu. Najbrž sta ga prodala pod roko. Prizadeti posestnik, oče večje družine, je sam dal kožo v delo v Ernovž in bo nujno rabil usnje za svojo družino. Vojaški poveljnik niti ni hotel priznati pritožbe. Tudi na okranjem glavarstvu imajo gluha ušesa. Vprašamo: Ali je treba sedaj naše ljudstvo razburjati s takimi čini?

Pojem veleposestva je različen v različnih delih naše države. Pri nas v Sloveniji se smatrajo za veleposestva ona, ki merijo nad 75 ha obdelanega zemljišča ali 200 ha zemljišča sploh. Na Goriškem, Istriji in Dalmaciji se prištevajo k veleposestvu ona zemljišča do 50 ha obdelana in 100 ha zemljišča sploh. Po drugod v državi se gibljejo meje med 100 do 300 ha obdelanega, oziroma 300 do 500 ha zemljišča sploh. Za vsako odsvojitve ali obremenitev teh zemljišč je potrebno posebno dovoljenje ministrstva za agrarno reformo. Tozadevno naredbo je potrdil regent Aleksander.

V Ljubljani se vrši že nekaj časa stavka kovinarjev v tovarnah družbe „Strojnih tovarn in livarn“. Vzrok stavke je znižanje draginjskih doklad delavcem. Vodstvo tega podjetja je ostalo napram stavkujočim neizprosno. Sestavilo je celo „črno listo“ vseh stavkujočih in jo razposlala vsem industrijskim podjetjem po Sloveniji z namenom, da se ne sprejme nikdo od štrajkujočih na delo. To kruto, nezaslišano postopanje vod-

stva bode povzročilo velik vihar, ker se pripravljajo še tudi premejarji na stavko, da priskočijo na odpomoč tem delavcem.

Pozor stariši! Poverjeništvu za uk in bogočastje je razglasilo sklep celokupne deželne vlade, da bodo ukinjeni s prihodnjim šolskim letom vsi zasebni trgovski tečajji, med katere spadajo tudi vsi drugi tečajji, ki imajo trgovski značaj. Kljub temu razširjajo nekateri lastniki in voditelji takih tečajev veliko reklamo in begajo javnost. Vsled tega se opozarjajo starši v njihovem materijalnem interesu, da takih tečajev ne bo in se bo vladni sklep strogo izvajal.

Vprašanje ujetnikov bivše avstro-ogrske monarhije je bilo rešeno v Parizu v tem smislu, da se bodo vrnili takoj v domovino vsi oni ujetniki, ki so z ozemlja, ki se je nam priznalo nesporno. Posamezni ujetniki se že vračajo.

V mestu Pliberk na Koroškem se bode vršil 1. septembra kakor po navadi veliki letni sejm. Ker ga že dve leti ni bilo, bode udeležba gotovo zelo velika, ker je mesto Pliberk postalo središče jugoslovanske Koroške.

Telefonski promet med Jugoslavijo in mestom Dunajem je zopet dovoljen. Telefonski promet med Jugoslavijo in mestom Dunajem, kateri je bil vsled izrednih razmer od vojaške oblasti začasno ustavljen, je zopet dovoljen.

Tri zborovanja SKZ v Slov. gor. V nedeljo, dne 24. avg. je SKZ zborovala na treh krajih v Slov. gor.: v Št. Juriju, Št. Jakobu in Št. Ilju. Na shodu v Št. Juriju, ki se je radi velikega števila zborovalcev moral vršiti na prostem, sta govorila dr. Josip Leskovar in urednik Žebot, ravnotako tudi pri Sv. Jakobu. V Št. Juriju se je ustanovila krajevna organizacija SKZ, kateri načeluje predsednik štajerske Kmečke Zveze g. Iv. Roškar. Ljudstvo je na obeh shodih zahtevalo: 1. sklicanje pokrajinskega zbora, 2. volitev pravico za ženske, 3. ureditev carine, 4. električna sila se naj porabi za kmečke obrate, 5. prost in neoviran izvoz vina, 6. vlada naj da na razpolago avtomobile za vožnjo kamenja in gramoza na okrajne ceste, 7. dohodninski davek in davek na vojne dobičke se naj takim kmetom, ki se jim je pomotoma previsoko predpisalo te davke, črta. Krivica se mora popraviti, 8. za Slovenske gorice naj vlada takoj preskrbi mline, v katerih bodo lahko slovenjgoriški kmetje zamenjali svoje žito za mlinске izdelke, ker v mline ob Muri ne smejo več voziti. — Tretji shod SKZ se je vršil v Št. Ilju, na katerem je govoril urednik Golec. O tem shodu prečemo med dopisi.

Slovenska Ljudska Stranka v Mariboru. Vse katoliško-narodne Slovence, ki se še niso javili za organizacijo Slovenske Ljudske Stranke, vabimo, da se oglasijo v pisarni tajništva stranke v Cirilovi tiskarni (I. nadstropje). Ob delavnikih je pisarna odprta ves dan. Ob nedeljah in praznikih bo imel službo v pisarni član mariborskega izvrševalnega odbora in sicer od 11.—12. ure. Če rabi kdo kaka pojasnila glede organizacije ali v kakih drugih zadevah, naj se oglasi v strankini pisarni.

Občni zbor trgovskih nastavljenecv. Pri zadnjem zborovanju trgovskih sotrudnikov dne 17. julija t. l. stavili so isti trgovskemu gremiju v zboljšanje svojega slabega gmotnega stanja več predlogov. Kot posebno važni so sledeči: Dosega enakopravnosti ženskih trgovskih sotrudnic na podlagi doprinešenega izkaza o usposobljenosti; dalje uravnava plač, ki ni v nikakem razmerju na eni strani na ram plačam državnih uslužbenecv itd. Končno upeljava osemurnika v vsih trgovskih podjetjih. Tozadevna pogajanja še niso končana, čeprav se je sedanjí načelnik trgovskega gremija g. Vilko Weixl za iste jako zavzemal. Da se vsa za trgovske nastavljenecv važna vprašanja v splošno zadovoljnost rešijo, je potrebno, da se vsi združijo ter udeležijo zborovanja, ki se vrši v sredo, dne 27. avgusta t. l., ob 19. uri v gostilni Halbwidl v Vetrinjski ulici v Mariboru.

Glavno cepljenje za leto 1919 za občine: Sv. Križ, Kamnica, Jelovec in Rošpoh bo dne 25. t. m. v šoli v Kamnici od 8. do 10. ure dopoldne. Za občine Leitersberg, Krčevina in Bresternica dne 26. t. m., od 8. do 10. ure dopoldne v šoli v Krčevini. Za občine: Pesnica in Dobrenje dne 28. t. m. od 11. do 14. ure v gostilni Hoinik v Pesnici. Pregledovanje in razdeljevanje spričeval o cepljenju teden pozneje ob isti uri in istotam. Glavnega cepljenja se morajo udeležiti vsi otroci, rojeni od 1. aprila 1918 do 31. marca 1919 in tudi starejši do 6. leta, ki še niso bili cepljeni, oziroma, ki še nimajo spričevala. Cepljenja se morajo udeležiti tudi odrasli, ki se ne morejo izkazati z zdravniškim spričevalom o cepljenju

osepnic. Kdor se ne udeleži in se izkaže, da nima spričevala o cepljenju, se kaznuje po zakonu od 2 do 200 K denarne globe.

Podpolkovnik D. Žunkovič je izdal novo veliko delo: „Zgodovina Slovanov.“ Knjiga je pisana v nemškem jeziku. Žal, da je izdana samo v maloštevilnih izvodih. Natančneje o tem velikem delu v eni prihodnjih številkk.

Živino odvzemajo orožniki vsakemu, kdor jo žene s kakega sejma, a nima tozadevnega dovoljenja od okrajnega glavarstva. Mi ne razumemo tega, zakaj vendar uradniki takih reči ljudstvu pravočasno ne naznanijo. Še občine niso dobile nikakih tozadevnih navodil. Navaden rop je, če se vzame ubogemu človeku kravo proč, ki bi jo rabil za svojo družino. Če bo začelo uradništvo in orožništvo ter vojaštvo zopet tako postopati, kakor za čas vojske v stari Avstriji, potem bodo morali ljudski zastopniki govoriti drug jezik.

Sode raznih velikosti prodaja okrajno glavarstvo v Mariboru prihodnjo sredo dne 27. avgusta na dvorišču pivovarne Götz od 9. ure naprej. Kmetje, podvizajte se!

Bencin in mineralna olja. V kratkem dospje iz Poljske drugi transport bencina in drugih mineralnih olj. Reflektanti naj javijo pismeno svoje potrebščine odseku za prehrano v Ljubljani najkasneje do 31. avgusta t. l.

Dopisi.

Sv. Peter niže Maribora. Shod SKZ se vrši prihodnjo nedeljo, dne 31. avgusta, po rani božji službi na prostoru pri cerkvi. V slučaju slabega vremena bo shod v šoli. Somišljeniki, agitirajte za obilno udeležbo. Govorniki pridejo iz Mariboru.

Št. Ilj v Slov. gor. Včeraj se je vršil pri nas nad vse dobro obiskan shod naše Kmečke Zveze v Slov. Domu. Udeležencev moških in žensk je bilo gotovo nad 400 v in zunaj dvorane. Govoril je urednik Januš Golec o programu za obmejne kmete pogubonosne „Samost. Kmet. Stranke“ in o političnem položaju. Bolj proti koncu izvajanj je mislil govornika motiti neki Jungel iz Jareninskega dola, pristaš „Samostojne“. Pa predno je utegnil izustiti: „Živela Samostojna“, so ga že posadile zavedne kmetске roke na prosto in mu pokazale pot proti zibelki „Samostojne“ v Jarenino. Dne 30. t. m. ob 3. uri pop. bo pri nas blagoslovitev novih jeklenih zvonov, katere je kupil za 10.000 K, za cerkev požrtvovalni g. veletržec v Štrihovem Janez Polak. Nove zvonove bode blagoslovil p. č. g. dekan iz Jarenine. Slovesni nagovor na te prve, jeklene oznanovalce jugoslovanskega Št. Ilja bode govoril g. prof. dr. A. Medved. Dne 8. sept. po rani službi božji bo pri nas občni zbor Kmet. podružnice. Govoril bode nadživinozdravnik g. Pirnat o svinjereji. Gospodarji in gospodinje, ki se zanimате o svinjereji ste vabljeni k zanimivemu predavanju.

Jarenina. V nedeljo 31. avgusta priredimo tukaj zanimivo igro „Moč uniforme“ ob 1/24ih popoldne. Med igro nastopa domači moški in mešani zbor. Po igri prosta zabava s šaljivo pošto itd. Pridite v obilnem številu domačini in sosedje.

Spodnja Sv. Kungota. Prihodnjo nedeljo, dne 31. avgusta se vrši pri nas v šoli po sv. maši shod SKZ. Somišljeniki, pridite v velikem številu. Govorita urednika Golec in Žebot.

Gornja Sv. Kungota. V nedeljo, dne 31. avg. po večernicah (ob 3. uri) se zberejo zaupniki SKZ iz župnij Gornja Sv. Kungota, Sv. Križ, Sv. Jurij in Svečina v tukajšnji šoli. Prosimo glavne zaupnike, da obvestijo o shodu vse naše zavedne somišljenike. Shod se vrši ob vsakem vremenu. Poročata urednika Golec in Žebot.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Dr. Oskar Orosel in August Löschnigg, dva najzagrizenejša Nemca se obnašata sedaj kot naša gospodarja. Zakaj se ne dene njuna lastnina pod nadzorstvo? Zakaj smeta ta dva pangermana svobodno izvrševati lov po naših planinah, domačini-Slovenci pa ne? Seveda! Orosel in Löschnigg se znata sladko smukati okoli jugoslovanskih uradnikov. Bo treba železne metle.

Makole. V zadnji „Jugoslaviji“ poroča neki „—čan“ o Vodnikovi slavnosti, ki se je vršila pri nas 3. avgusta. Poln svetega navdušenja za narod pomiluje nas Makolčane, češ, da smo „v narodnem oziru še zelo zaspani“, in da naše „domače ljudstvo še ni zrelo za gledališke predstave.“ Ste slišali? Kmetška zveza, Orel, Dekliška zveza, ki ste se tako živahno udeleževali

narodnega življenja, „narodno zaspani ste!“ Zakaj? „Ker nimate pravih voditeljev.“ Toda ne obupajte! vas dopisnik tolaži: „Ker zbral se je v Makolah narodno napreden (pri nas pravimo liberalen) krožek učiteljev (a ne vseh!), dijakov in drugih izobrazencev, ki so si postavili nalogo delovati za narod!“ Makolčane zavida, da imajo tako krasno gledališko dvorano, ki se tako malo uporablja. O, uporablja se že, vsako nedeljo in praznik, toda ne za „narodno napredne krožke“, ampak za našo mladino in ljudstvo, ki stoji na odločno versko-narodnem stališču! Na koncu pravi dopis: „Čudno je le, da so se gotovi krogi zelo razburili, zaradi „posvetne igre“. Ali neopravičeno? Sicer pa smo hvaležni dopisniku, da je kar naravnost izdal, kak namen imajo Vodnikove slavnosti „narodno-naprednih krožkov.“

Sp. Gasteraj. Dne 17. t. m. je umrl v tukajšnji občini kmet Janez Ornik, ki je bil vzoren gospodar tiho poštenega značaja. Zagušča žalujočo ženo in 9 nepreskrbljenih otrok. N. v m. p.!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Dne 14. sept. ob sklepu velike Marijine pobožnosti na Sv. gorah bo shod vseh Marijinih družb iz sosednih župnij. Za te razne Marijine družbe bo poseben nagovor v svetogorski romarski cerkvi. Po slovesnem sv. opravilu 14. sept. bo zunaj na prostem političen shod naše organizirane mladine. Marijine družbe, ki poznate Sv. gore, udeležite se tega shoda v polnem številu.

Braslovče. Za spomenik padlih junakov je daroval g. dr. Červinka 200 K z dostavkom, da se imena na Koroškem padlih označijo z zlatim napisom.



Prekmurskemu Orlu! Najlepše pozdravljen, Ti naš najmlajši in najhujše preizkušeni rodni brat, ki se danes srečno vračaš iz tisočletnega sužejstva pod svobodni domači krov jugoslovanski! Topli udarci Tvojega radostnega srca odmevajo danes v veliki bratski sreči tudi v naših prsih. Na Tvoji od Boga tako blagoslovljeni zemlji se je dvigala pred tisoč leti prestolnica slovenskih kraljev, po Tvojih selih je zbiral nekdanj Samo svoje junake branit našemu rodu stare pravice. In danes se zbirate Vi sinovi teh junakov in dvigate orlovski prapor svobode in pravice. Ponosni smo, da smemo klicati s prelepim imenom „brat“ Vas najidealnejše sinove Prekmurske, Vas junake „prekmurske prostovoljne legije“, ki ste zaradi svoje domovinske ljubezni morali zapustiti svoj prelepi dom in iskati zavetja v naši sredi, da ste mogli pohiteti danes k svojim dragim domačim z blagovestjo svobode. In sedaj, bratje, naprej! Pesem dela se je tudi v Prekmurju začela!

Telesa moč, duha krepost,

To vzor je lepi Tvoj — mladost!

Predsedstvo Orlovskе Zveze.

Celje. Veličasten nastop Orlov na taboru v Celju je elektriziral naše štajerske fante, zbudil jih je iz vojne omotice k mlademu življenju. Povsod so se začeli zopet gibati, združevati se v orlovskih odsekih. Stari odseki so se pomladili, novi odseki se ustanovljajo. Zaveden slovenski katoliški fant dobro ve, da mu edino orlovska organizacija more nuditi vse, kar potrebuje za izobrazbo duha in telesa. Orel ne preceňuje izobrazbo telesa, ampak noče, da se telo in duh enakomerno izobrazujeta. „Telesa moč, duha krepost, to vzor je lepi tvoj — mladost“. Mirno lahko rečemo: Orlovska organizacija je peleg Marijinih družb, najprimernejšo, da edino sredstvo, s katerim bomo ohranili našo slovensko mladino pošteno in nepokvarjeno. Zato z veseljem pozdravljamo vse nove odseke in vabimo vse, posebno savinjske fante pod okrilje Orla. V vsaki vasi ozir. župniji se bo gotovo našel kak fant, ki bo mogel voditi začasno telovadbo. Za prvo silo najde vse potrebno v letošnji „Mladosti“. Vse katoliško inteligenco pa prosimo, da spozna velike važnosti orlovske organizacije v sedanjem času in da po vseh močeh podpira orlovsko delo med mladino. Le ako imeli dobre fantovske organizacije in najboljša izmed vseh je orlovska, potem bomo imeli tudi v bodočnosti dobre kmečke organizacije. Vsako željo glede ustanovitve novega odseka v Savinjski dolini javite celjskemu okrožju Orlov v Celju, ki bo poskrbelo za telovadbo in govornike pri ustanovitvi in za vaditelje. Povsod pogumno na delo za Orla! — Celjsko okrožje Orlov.

Moji kritiki.

(Dalje.)

Hotel sem to prav vidljivo označiti, zato sem postavil kot prvo poglavje „Zgodovino starih Slovanov“, koncem tega poglavja pa sem posebno povdarjal, da so odslej imeli Slovenci, Hrvatje in Srbi vsako svojo zgodovino. To pa zopet gospodu kritiku v „Slov. Narodu“ ni bilo prav. On je hotel, da bi bil obdeloval zgodovino vseh treh plemen naenkrat, ko mu vendar mora biti jasno, da to ni lahko mogoče. Vsaj je bila vendar vsa politika tlačiteljev Slovencev, Hrvatov in Srbov naperjena zlasti na to, da nas ločijo kolikor le mogoče. Žalibog se je to tem tlačiteljem le preveč posrečilo, zato je bila naša zgodovina tudi ločena. Kjer je bilo le mogoče pokazati, da smo Slovenci, Hrvatje in Srbi skupno nastopali, sem to v svoji „Kratki zgodovini SHS“ storil, tako ob vstaji Ljudevita Posavskega, ob kmečkih vstajah itd. Moj prijatelj kritik je videl „tleti“ tudi neko „iskro“, ki sem jo jaz prezrl. Mogoče nam enkrat spiše posebno obširno knjigo o tej „iskri“, da se natančno seznanimo z njo, in ko bo moja „Kratka zgodovina SHS“ izšla v 4. ali 5. natisu, bom sprejel v njo tudi to „iskro“, povdarjam pa že sedaj, da sprejemem to „iskro“ le pod pogojem, da bo dokazana, ne pa, če bo izhajala iz bolne — bolje rečeno iz hudobne — domišljije gospoda kritika. Tudi obseg posameznih delov svoje „Kratke zgodovine“ ni bil mojemu „prijatelju“ všeč. O zgodovini Hrvatov in Srbov sem povedal premalo, pravi; po njegovem mnenju bi bil moral knjižico podaljšati za najmanj 130 strani. Ja, seveda! Če bi bil to storil, bi bil pa gospod kritik rekel, da je moja zgodovina predolga; saj se poznamo! Le veseli bomo, če v teh časih ve naše preprosto ljudstvo toliko o naši zgodovini, kolikor je podaje moja knjižica. Za zdaj zadostuje to popolnoma; v poznejših časih bo to drugače, takrat pa bomo že preskrbeli tisti, ki kaj delamo in ne samo zabavljamo, obširnejše knjige. O Habsburžanih sem tudi preveč pisal v zgodovini Slovencev, tako trdi gospod kritik v svojem kukavičjem jajcu. Omenil sem sicer le one Habsburžane, ki so bili v zvezi z našo zgodovino, a te bi bil moral izpustiti! Ne vem, kako bi bila potem zgodovina Slovencev izgledala, ki so bili žalibog toliko časa pod jarmom te dinastije! Vem pa čisto gotovo, da bi mi bil očital gospod kritik vsakega Habsburžana, ki bi ga bil izpustil, če bi bil le količkaj v zvezi z zgodovino našega naroda.

(Koniec prihodnjih.)

Prireditve.

V nedeljo, dne 31. avgusta:

Bralno društvo v Kapeli pri Radencih priredi v gostilni v zidu gledališki predstavi »Tri sestre« in »Za letovišče.« Na sporedu je tudi šaljiv prizor, petje in deklamacije. Začetek ob treh popoldne. Poseti nas tudi ljutomerski Orel, kateri nastopi po pozni sv. maši na cerkvenem prostoru v javni telovadbi. Pridite! — Pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. se vrši dijaška veselica z zanimivim sporedom, nato pa prosta zabava v gostilni gospe Neže Toplak. — Fantje bralnega društva v Cirkovcah priredijo ob 3. uri popoldne burko »Trije tički.« Na sporedu je tudi deklamacija in godba. — Pri Sv. Rupertu v Slov. gor. se vrši za faro Sv. Rupert po rani službi božji v novi šoli ustanovni občni zbor kmet. podružnice, kjer bode predaval strokovni govornik. Vsi kateri se zanimajo za združitev in organizacijo kmetijskega stanu se uljudno vabijo. — Pevsko društvo v Rušah priredi v nedeljo, 31. avgusta ob 18. uri v gostilniških prostorih g. Novak a veselico z gledališkimi predstavami in petjem.

Slovenci širite naše liste!

FERDO BABIČ

edini slov. kjučavničar v Mariboru, Flosarjeva ul. 3

se priporoča cenj. občinstvu za najrazličnejša ključavničarska dela. Izvršuje tudi vsa raznovrstna popravila. Cene skrajno zmerne, delo točno in solidno ter se priporoča za obilna naročila.

1486—151

POZOR!

Obrotniki, trgovci itd. inserirajte v naših listih, ki so neoporečno najbolj razširjeni slovenski časopisi v Sloveniji!

Proda se!

Trgovci pozor!

Ne zrudite ugodne prilike! Razpošiljam po povzetju dobro kremo za čevlje. Cena za en ducat stane K 16.—. Anton Jenčič, trgovec, Podgorica p. Dol pri Ljubljani. 1471

Proda se:

Železna napisna tabla za trdke, 6 m dolga, 1'60 m visoka in kompletna železna sesalka za vodnjak s kolesom. Povprašati pri mestnem kopališču Maribor. 1529—308

OGLAS.

Lužni kamen, za kuhanje mila, pralno in toaletno milo, vrči za med in mast, škafi za vodo, čajna esenca najboljša, sir trapist in Grojer, sukanec, ducat od 48 kron dalje in domače platno se dobi najceneje pri

Alojziju Olifčič, Ljubljana 1501 Staritrq 2. 276

Stavbeni prostor ali njiva se prodaja, meri 1028 m² pri cesti v mestu Mozartova ul. 60, vr. 1, Maribor. 1498

OKOVI

za postelje se prodajo na drobno in debelo pri

„Mizarska Zadruga“ Grajski trg 3, Maribor.

Dve zlati

in ena srebrna ura, sodi za bencin in raznovrstno pohištvo se prodaja v Heugasse 4, Maribor. 1517—304—164

SUKANEC

(cvirn)

1 klopčič, (špula) 366 m črn št. 24, 30, 36 bel št. 10, 16, 24, 30, 36 1 klopčič . . . K 6.— 1 ducat . . . K 69.—

Kom. skladišče

ALOJZIJ GNIUŠEK, Maribor, Glavni trg št. 6.

Obleke

od preproste do vsakovrstne najfinejše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja

ALOJZIJ ARBEITER, Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri starem mostu). 719

Proda se hrastove stebre, stopnje (stafle,) letve ali late, zvezane in navadna strešna opeka, tudi opeka za zidavo Nekrep Jožef v Mozartovi ulici št. 59, Maribor. 1477

Pohištvo

najboljše kakovosti izdeluje in prodaja po nizkih cenah
Obrotna zadruga mizarskih mojstrov v MARIBORU, Grajski trg št. 3.
Kupuje tudi vsakovrstni mizarski les. 63

Posestvo 6 in pol orala prodaja Jakob Gros, Rošpoh 181, Kamnica, Maribor. 1535

Glasovir kratek je na prodaj Kasinogasse 4, I. nd. Maribor. 1533—173

Proda se krompir, fižol, zelje in koroza na njivi. Mobilje za sobo in kuhinjo se prodaja. Tezno 29, Maribor. 1528

Kupi se:

XXXXXXXXXXXX
GOBE,

suhe, jurčke (krauše ali globanje) suhe lesičke, ovčje volno, kakor tudi rdeče maline, kupuje po najvišji ceni Pavle Starovašnik, eksport gob in deželnih pridelkov Vitanje, Štajersko. 1511

XXXXXXXXXXXX

Kupi se vsaka množina

bukovih in hrastovih drv. Množina in cene naj se označijo Malenšek M. v Mariboru. 1505

Omara za obleko, omara za perilo, miza, stoli vse iz trdega lesa se prodaja v Heugasse 11, Maribor. 1512

Kupiti želim hišo za trgovino in ako tudi za gostilno primerno v ljutomerskem, goranje radgoukem ali mariborskem okraju. Ponudbe blagovoljno se poslati na upravo lista 1527—306

Službe:

Krznarskega učenca sprejme takoj Blaž Rogina, Gosposka ulica št. 26, Maribor. 1503

Pridnega klapca sprejme takoj M. Berdajs, trgovina z mešanim blagom v Mariboru. Hrano in stanovanje v hiši. 1522

Absolvent

trg. šole perfekten o vseh trgov. poslih, zmožen knjigovodstva, slov. nemške, srbo-hrvatske korespondence, stenografije in strojepisja išče službe. Ponudbe pod „R. R.“ na upravnishvo lista. 1524

Razna:

Išče se Anton Komar, doma iz Razdrtega pri Postojni, trgovski pomočnik, ki se je vrnil iz italijanskega vjetništva v Maribor. Zglašuje se naj takoj pri Ivanu Plansteinerju, Maribor, Kolodvorska pošta. 1504

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril

1. jugoslov. posredovalnico za nakup in prodajo posestev in hiš

v Sloveniji s sedežem v Celju, Benjamin Ipavčeva cesta šte. 12. Komeričky Miloš. 1459—225

50 kron

nagrade dam tistemu, kateri mi preskrbi lokal za inštalacijsko delavnico, prostora 15—20² m blizu Magdalenske ulice, Franc Jožefove ceste, ali kje v bližini. Naslov: Rihard Jakelj, Magdalenske ulice 21. I. nd, Maribor. 1536—172

Gostilna „MARIBOR“

v Vetrinjski ulici v Mariboru.

Velika dvorana za družabne prireditve. Koncert trikrat na teden — torek, četrtek, sobota. Izvrstna postrežba, dobra vina in pivo. Prvovrstna kuhinja se priporoča vsem Slovincem.

NEKREP JOŽEF

tesarski mojster, stavbeni podjetnik, Maribor, Mozartova ul. 59

se priporoča za vsakovrstna nova stavbna dela ter sprejema tudi popravilna dela.

Naznanjamo potrjim srcem pretužno vest, da je naš dobri soprog in oče gosp.

Anton Vatovec,

orožniški poročnik

danes dne 24 avgusta v 52. letu svoje starosti ob 6. uri nenadoma v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnega se vrši v torek, dne 26. avgusta ob 15. uri 30 min. na mariborsko pokopališče v Pobrežju. Maribor, dne 24. avgusta 1919.

Alojzija Vatovec, soproga, Rajmund, Franc in Bogdan, sinovi, Ana, hči.

Prva jugoslovanska tovarna za poljedelske stroje, stavbeno in umetno ključavničarstvo, mehanična delavnica za kolesa in avtomobile

FRANJO FARIČ

POBREŽJE PRI MARIBORU

NASIPNA ULICA 20.

Špecialiteta:

Izdelovanje peči za kemikalije, motorjev na bencin in olje, finih železnih in lončenih štedilnikov, železnih ograj, inštalacija plina in vodovodov.

Popravilnica

vsakovrstnih strojev, spojevanje strtega litega železa ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela.

Vlivanje železa in medenine v lastni tovarni. — Kupim staro železo! — Lastni izženirji za izdelovanje narisov v tovarni. 1514—293

OTVORITEV HOTELA!

Otvoril sem

„HOTEL“

BEOGRAD

(dosedaj Sandwirt)

V SLOVENJGRADCU

kjer se nahaja gostilna, kavarna, mesarija, prenočišča, kegljišče, krasen vrt, in se dobe vozuiki na vse strani. Točil bom vedno najboljša vina in pivo ter kavo. Vsak čas se bodo dobila mrzla in topla jedila. Imel bom v zalogi vina vseh vrst v sodih in steklenicah ter sadjevec na drobno in debelo, za razpošiljanje od 56 litrov naprej.

Za obilen obisk in naročila se priporoča

Andrej Oset, HOTEL BEOGRAD, Slovenjgradec.

KAVE
ČAJA
RIŽE

CIMETA

COKOLADE

KLINCECA

VANILJE

ŽIGICA

ŠKROBA (tlerke)

KREME za cipelo

MAKARONA

Ocetne kiseline

Sumporni kadi

(Schwefelein-

schlag)

Banatsko

brašno

Na veliko najpovoljnije kupite kod „KOLONIALE“ Hrvatsko trgovsko dioničko društvo.